

ชื่อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลวัตถุพิพิธภัณฑ์
: กรณีศึกษาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร

ผู้วิจัย

พัชนี จันทรสาขา

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัฒนธรรมศึกษา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อภิญญา บัวสรวง ศศ.บ.,M.A.

ภัทธิตยา ยิมเรวัต ศศบ., ศศม., Ph.D.

ลินดา วงศานุพัทธ์ ศศบ., วทม.

วันที่สำเร็จการศึกษา

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

ระบบข้อมูลของพิพิธภัณฑ์เป็นหัวใจสำคัญของงานกิจการด้านพิพิธภัณฑ์ การศึกษาเรื่องราวจากวัตถุที่จัดแสดงหรือเก็บรักษาในคลังพิพิธภัณฑ์ ทำให้เกิดความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ตลอดจนความเจริญของบ้านเมืองในอดีต ระบบการจัดเก็บข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ที่ดี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างแท้จริง ในยุคปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ตลอดจนการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้พิพิธภัณฑ์ต้องพัฒนาและปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ทันกับสังคมในยุคแห่งข้อมูลและข่าวสาร การนำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลวัตถุพิพิธภัณฑ์ จึงเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาระบบข้อมูลของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติทางด้านศิลปะ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมในสังกัดกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ มีประวัติความเป็นมากว่า 122 ปี จากการศึกษาพบว่าวัตถุจัดแสดงที่เก็บรักษาไว้ในคลังพิพิธภัณฑ์มีถึง 60,000 รายการนั้น ไม่สัมพันธ์กับจำนวนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทะเบียนและอุปกรณ์ในการจัดเก็บข้อมูล เป็นผลให้ข้อมูลพิพิธภัณฑ์ดังกล่าวขาดความสมบูรณ์

ผลจากการพัฒนาโปรแกรม MSWT(Museum System on Windows THAI Edition) มาใช้จัดเก็บข้อมูลพิพิธภัณฑ์ทำให้สามารถจำแนกจัดกลุ่มวัตถุ บันทึกรายการรายละเอียดของวัตถุ รวมทั้งภาพประกอบ และสามารถค้นคืนได้ โดยการกำหนดกลุ่มคำในการค้นหา จากเลขวัตถุ ชื่อวัตถุ หมวดหมู่วัตถุ แบบศิลปะ แหล่งที่มาของวัตถุ ทั้งนี้โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขที่ต้องการในการแสดงรายการหรือการเลือกรายการเฉพาะที่ต้องการได้

ในการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลให้สมบูรณ์นั้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะแผนระยะ
เร่งด่วนในการพัฒนาบุคลากร การจัดลำดับงาน การจัดทำและตรวจสอบบัญชีย้อนหลัง และการขอ
ความร่วมมือในการพัฒนาระบบงานจากหน่วยงานอื่น ส่วนแผนระยะยาวนั้นเสนอให้มีการกำหนด
นโยบายและกำหนด มาตรฐานข้อมูล การจัดทำคู่มือระบบจัดเก็บ การจัดทำคู่มือศัพท์เฉพาะ รวมถึง
การสร้างระบบเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูล และการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศกิจการพิพิธภัณฑสถาน เพื่อเป็น
ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร และพิพิธภัณฑสถานแห่งอื่นๆ
ต่อไป